

T. C.
İSTANBUL

Şehremaneti Mecmuası

Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır

Yıl : 6

Temmuz, Ağustos 1930

Sayı : 71-72

BYNELMİLEL TURİZM KONGRESİ

Beynelmîlel Turizm Kongresinin bu sene İstanbul'da aktı, geçen yıl kongrenin altıncı ıçtımında kararlaştırılmıştı. Daha ozaman memleketinizle büyük bir memnuniyet uyandıran bu karar, ahiren tatbik edildi : Beynelmîlel Turizm Merkezi Meclisinin yedinci heyeti umumiye ıçtımın, Mayısın otuz birinci cumartesi günü şehrimizde ağıldı.

Şehremaneti namına Kongre azasının istikbal ve izazına memur edilmiş olan Emanet İktisat İşleri Müdürü Kemal Ömer Beyfendinin Emanet Makamına taktim eylediğı raporu kongre hıkkında kafi tafsilatı iltiva ettiğı cihetle başka bir şey ilavesine hacet görmeksizin aynen neşrediyoruz :

İtalyan ve Yunan delgelerinden gayri esamisi mehfuf listede muharrer zevat Peşte'de toplanarak Köstence'ye gelmişler ve hükümeti cumhuriyemizce gerek mumaileyhimi berayı istikbal ve gerek pasaport vize muamelatı hakkında ıca-beden teslilat ıbraz edilmek üzere Köstence'ye izam edilen Polis Dördüncü Şube Müdürü Sadettin Bey ile refiki tarafından karşılanarak beraberce 30 Mayıs Cuma günü Romanya vaporige İstanbula gelmişlerdir. Zati samii vilâyetpenahileri namına Kâtibihususileri Ekrem Bosim ve İstanbul Şehremaneti namına da bendeleri ve Beşinci Şube Müdürü Kenan ve Turing kulüp Heyeti namına Kâtibi Umumi Cevdet, Şükrü Âli, Sait naim, Münici, Doktor Süleyman Fehim ve Nâta acantası sahibi Ziya Beyler tarafından Şirketihayriyenin hususi bir vaporige büyükderede Romanya vapo-

runa mülaki olarak beyanı hoşamedı edilmiştir.

Vapor yavaş yavaş Boğazdan inerek havanın güzelliğinden bilistifade Boğazın zümürüdin sahillerini temaşa ede ede Topane seyrüsefain rıhtımına yanaşmış ve orada Vilâyet namına Fazlı Turing ve Polis Mülürü Sabıkı Şerif Beylerle kulüp Reisi Kocaali Meb'usu Reşit Saffet ve Kastamonu meb'usu Ali Rıza Beyler ve diğeri bazı zevat tarafından merasimi istikbaliye ifa edilmiş ve hey'et iştihrazar edilen yirmi beş otomobile ırkâp edilerek Perapalas Oteline götürülmüşlerdir. Proğram mucibince kongre azaları o akşam serbest bırakılmış bazıları tahsis olunan otomobillerle şehrin bazı yerlerini hususi olarak gezmişlerdir.

Cumartesi günü(31 Mayıs) Perapalas salonunda gelen aza ile Türkiye Turing kulübünden Reis Reşit Saffet, azadan Ahmet Cevdet ve Sait Naim Beylerle Şükrü Âli ve Hükümeti Cumhuriyemiz tarafından Sami sıfatile gönderilen Dahiliye Vekâleti memurlarından Nurettin Bey ve Devlet Demir yolları idaresi istatistik ve tarife şubesi Müdür muavini İhsan Ali Beylerle müştereken ihzari mahiyette bir ıçtımın hususi aktetmişlerdir. Saat on ikide gelen aza ile beraber abdiacizleri ve Turing kulüp azasından bazı zevat dahil olduğu halde yemek yenmiştir. Yemeğı müteakıp Reşit Saffet Bey tarafından beyanıhoşamediden sonra kongrenin akdi için vaki olan davete ıcabet olunduğundan dolayı teşekkür edilerek Turizmin her memleket için nafi semeratı iktisadiye hasil edeceğine dair kısa bir nutuk ırat edilmesi

üzerine Kâtibi Umumi Belçikalı Pol Düşen tarından mukabeleten teşekkür edilmiş ve memlekelerin terakki ve taalisi Turizmin inkişafına vabeste olduğundan bahsile haklarında gösterilen asarı mihmannüvaziden dolayı pek samimi ve har teşekkürlerini ibrâğ etmiştir. Saat ikiye çeyrek kala heyet Perapalas Otelinden hareket ederek Nişantaşı tarikile Dolmabağçe Sarayına gelmişler ve tam saat ikide Kongre Dahiliye Vekili Muh-teremi Şükrü Kaya Beyfendi tarafından bervechiati iradedilen nutukla küsad-edilmiştir. Bu esnada Şehir Bandosu icrayı terennüm eylemekte idi.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyfendinin nutku

Efendiler ,

Beynelmîl Turizm Merkezi Meclisinin yedinci heyeti umumiye içtimamı açarken size Türkiye'de beyanı hoşamedı etmek ve bu devre için İstanbulu içtima yeri olarak intihap ettiğimizden dolayı hararetli teşekkürlerimi beyan eylemekle bahtiarım .

Burada inkişafına çalışgınız iş bize hoş görünen bir iştir. Şu bir kaç günü içinde geçirecek olduğunuz muhit, gerek yüksek heyetinize , gerek her birinize samimiyetle hüsnü kabul gösteren müsait bir muhit olacaktır. Bu gün sizi misafir etmekle bahtiyar olan memleketin , Turizm anasırı esasıyesi noktai nazarından tamamille elverişli bir saha teşkil ettiğini de ilâve etmek isterim.

Milletler de tıpkı fertler gibi, kendilerini tecerrüt içinde bıraktıkça ve mevcudiyetlerini , medeniyet terakkیاتının gittikçe daha zaruri kıldığı iktisadi, içtimai, harsı ve siyasi müteakabil tebaiyet esası üzerinde tanzime yaşamadıkça tekâmüle , kuvvetlenmeğe ve inkişafa muvaffak olamazlar.

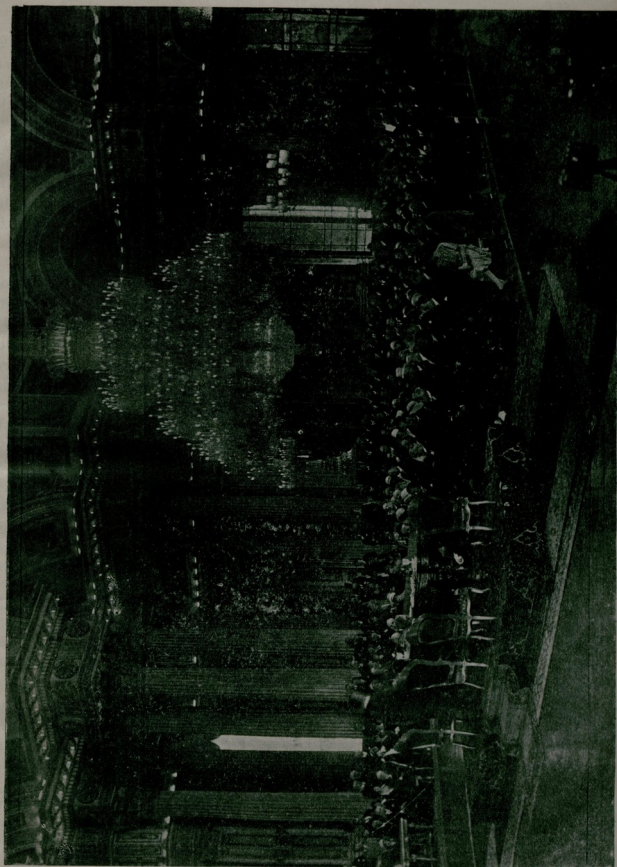
Müşterek ve müctemi hayatın bazı icabatı vardır ki ipdidai insana taham - mülfersa gelecek olan bu icabatı medeni insan, içtimai hayatın fazlasile telâfi ettiği tabii bir fedakârlık gibi bilâitiraz kabul eder. Cemiyetin efradı için tabii bir hal almış bulunan bu icabat ve fedakârlıklar, insaniyet veya beynelmîl cemiyet muvacehesinde kitleler veya milletler için daha ağır ve binnetice tahammülü daha güç görünmüşlerdir . Bunun içindir ki Eefendiler , herkes tarafından tanınmış ve kabul edilmiş bir bedahet olan müteakabil tebaiyet esası yine ağır bir seyre ve çetin bir inkişafa tâbi olmuştur .

Harbi umumiden, dünyayı hercümerç eden bu kıyametten sonra umumi ve mevzii mukarenetler sahası bir çok batıl fikir ve kanaatlerden temizlenmiş bulunuyordu, ve yüklenilen büyük fedakârlıktan snora bu gibi badirelerin tekerürüne mani olmağa ve beynelmîl cemiyetin birer ferdi olan devletlere imkân derecesinde bir ittihat ve sıkı iştiraki mesai nizamı vermeğe matuf bazı manevi müsaadekârlıkları kabul ve tehammül etmek daha kolaylaşmış oldu .

Ademi teavüz, bitaraflık, ve mecburi hakem mevzii itilâfları ile Kellog misakı ıtlak olunan harpten feragat umumi teahhüdü işte bu zihniyetten doğmuştur. Alemeşumul mahiyette olduğu nisbette daha kuvvetli ve daha kabili icra olacak federasyon fikirleri da aynı telâkkinin mahsulüdür .

Efendiler ,

Size beynelmîl cemiyet önünde milletlerin, milli cemiyetler muvacehesinde fertlere nisbette inkiyat altına alınmalarını daha güçleştiren ve inzibata tâbi tutulmalarını daha geciktiren sebebi söyledim . Bu vadide şayanı kayıt bir

neticeye vusul için ihtiyacın zarurî fakat gayrî kâfî bir unsur olduğunu kabul etmek lâzımdır . Tamamile maddî olan bu meselenin halli için ona bir de manevî mahiyette bir âmilin inzınam etmesi lâzımdır ki bu âmil de karşılıklı tanışma ve anlaşmadır . Yaklaşmak ve birleşmek için birbirini iyi anlamak , anlaşmak için de müteakabilen ve en geniş şekilde yekdiğerini tanımak lâzımdır .

Efendiler,

Turizm kendi sahasında yürüyerek tabii vazifesini görürken bu gayenin husulüne de hadim olmakta ve bu suretle beynelmilel müşterek hayatın inkişafı ve milletler arasında uhuvvet ve ittihadın teessüsü ve bir kelime ile ifade edeyim, sulhün mukaddes davası için birinci derecede bir âmil teşkil etmektedir. İşte Efendiler, Türkiye'nin milliyetperver ve terakkisever cümhuriyetinin hâr milliyetperverliği içinde samimî bir sulh ve beynelmilel anlaşma ve kardeşlik siyaseti takip eden hükûmeti sizin hasrınefes etmiş olduğumuz ve kendisinin de munis ve hoş gördüğü turizm gayesini bu nazarla müşabede etmektedir. Şu halde size turizmin ve onunla bu kadar şayanı takdir bir gayretle iştigal edenlerin bu memlekette en hararetlî bir kabul göceklerini söze başladığım esnada söyleyemiyordum. Sizin Türkiye için ne olduğunuzu söyledikten sonra Türkiye'nin de turizm noktai nazardan size karşı neyi temsil ettiğini düşündüğümü, aynı samimiyetle, söylemeğe müsaadenizi dilerim.

Arkasında binlerce senelik bir medeniyet hayatı bulunan Türk milleti, mevcudiyeti beşeriyenin geçirdiği asırlar zarfında derin izler bırakmış olan sair müteaddit medeniyetlerin, esaslarında, rücu ettikleri bir menba teşkil eder .

Eğer biz eski Mısırdaki, Babilde, Kaldede, Çinde, Hindistanda, İran'da yeni nazarîyatı tarihiyenin gittikçe tevsika temayül gösterdikleri bir geçimin nurlu izini buluyorsak bu milletin halen zahir veya henüz gayrî meksuf asarının, tanımak ve takdir etmek ihtiyacı şedidini duyanların merak ve alâkasını celbetmekten hali kalmıyacağı muhakkaktır.

Buna şuna da ilâve edeyim ki Efendiler, dünyanın en büyük medeniyetlerinin bu memleket ile az çok sıkı rabitaları olmuştur. Onların burada baki kalan eserleri insaniyetin medeniyeti hazıra anasırı esasîyesini kendisinden aldığı çok cazip bir birlik teşkil etmektedir .

Turistlerin dikkati nazarımla celbetmeğe lâyık şeyler maziden bize mevrus eserler ile tabiatın bu memlekete bahşetmiş olduğu misilsiz güzellikten ibaret değildir. Tarihin en eski devirlerine doğru namütenahi uzanıp giden, gözlerimizin önünde bir çok âmil ve icraatın manzarasını geçiren bu asırların tevalisi yanında zaman mefhumu itibarile o kadar kısa ve ehemmiyetsiz fakat başarılı işler noktai nazarından o kadar büyük ve güzel olan şu bir kaç seneyi de kaydetmek gerektir.

Bugünkü hudutları içinde, kendisine şekil vermiş ve üzerinde kendi bariz izini hakketmiş olduğu milletle tamamile mütecanis bir kül teşkil eden Türk toprağı topraktan beşere, esash bir hususiyet arzeden müteakabil bir hulûl ve kaynaşma manzarası göstermektedir .

Son on sene zarfında sarfedilen fevkalbeşer bütün mesainin takip eylediği gaye toprağı mamur ve zengin bir hale getirmek ve aynı zamanda milleti terakki ve refaha erdirmek gayesi idi. İşte bu suretledir ki cümhuriyet tesis edildi. Büyük Şefimizin yüksek ilhamından

doğan fevkalâde ehemmiyetli ictimai kanunların neşri ile tam bir istihlas teminine girildi .

Sizi bu eserin temaşasına davet ediyorum Efendiler . Turist için bu kadar kısa bir zamanda başarılmış bir ihya eserini müşahade etmek ve bilhassa, bir milletin mevcudiyeti, üzerine müstenit bulunan ictimai bünyenin istihalesine bu kadar kolaylıkla intibak için ne yüksek bir istidada malik olduğunu görmek kadar enteressan bir şey olmayacağı kanaatindeyim .

Bu kadar cazibeler karşısında, emim ki, turist, henüz tamirine ve turizme rahat ve müsait şerait dairesinde açılmasına muvaffak olmadığımız yollar üzerinde seyahat ederken biraz konfor noksanına tahammül edecektir . Bu münasebetle şunu da ilâve etmek isterim ki Cümhuriyet Hükûmeti gayet liberal bir zihniyetle tanzim edilmiş olan ve ecnebilerin Türkiye seyahat ve ikametlerine mütedair bulunan yeni bir talimatname neşretmiştir . Turizm noktai nazarından bu kolaylıkların haiz olduğu ehemmiyet nazarımdan her halde kaçınılmazdır .

İşte, Efendiler, sizi büyük bir meyl ve muhabbetle karşılayan bu muhitte, resmi makamların, iktisadi, ictimai ve siyasi noktai nazarlara ve ahlaki ve ihyakâr gayeler dolayısıyla eserimize atfedilmesi lâzımgelen ehemmiyeti lâyük olduğu derecede takdir ettikleri bu memlekette size yedinci Heyeti Umumiye-niz müzakeratını açmak sureti ile pek sevimli bir vazifeyi ifa ederken meşkûr mesai ve Türkiye'de saadetle ve zevkli bir ikamet temenni ederim .

Bu nutka cevaben Turizm kulüpleri ittifakı ve kongre reisi İsviçreli M.

Hennberg tarafından selis bir ifade ile berveçhiati mukabelede bulunmuştur:

Müsyü Hennberg, şehrimizde, kongre murahhaslarına gösterilen hüsnü kabule teşekkür ettikten sonra Dolmabahçe sarayının ilk defa olarak beynelmilel bir kongreye açılması hükûmetin Turizme attığı ehemmiyetin bir delili olduğunu izah ederek şu sözlerle nutkunu bitirdi :

— Bize verilen vazife pek mühimdir. Çünkü biz milletleri yekdiğerine yaklaştırmak için çalışıyoruz. Beynelmîlel Turing kulüpleri ittifakı yalnız turizm kulüpleri değil, sinesinde bir çok otomobilcileri toplamış olan beynemîlel seyahin idarelerini de cemetmektedir .

Biz de bu otomobilcilere sühulet gösterilmesi için hükûmetlerin müzaaheretini rica ediyoruz .

Bu münasebetle Türkiye Turing klübü tarafından triptik (Triptiyque) meselesini ve askari muntakalardan seyyahların serbestçe geçmeleri hakkında serdedilen iki teklifin kabulünden dolayı Türkiye parlamentosuna teşekkür ederim. Bundan maada İstanbul Şehremaneti beynelmîlel yol işaretlerini kabul ettiği için tebrik etmek isterim .

Bir kaç gün kalacağımız bu güzel şehrin güzelliklerini ve Türklerin misafirperverliklerini izah için Piyer Loti ve Klod Farer'in kalemine malik olmak isterdim ...

M. Hennberg bundan sonra gördükleri hüsnü kabulden dolayı Dahiliye Vekili Beyfendiye tekrar teşekkür ederek sözlerini bitirdi .

Bu nutku müteakip Beynelmîlel kongre kâtibi umumisi M. Pol Düşen tarafından berveçhiati nutuk irad edilmiştir .

— « Burada gördüğümüz samimi ve kalpten hüsnü kabulü memnuniyet ve şükranla karşıladığımızı söylemek isterim. Türkiye Cumhuriyetinin, beynelmilel Turizm ittifakı 1930 kongresine Millet Sarayının muhteşem ve tarihi salonunu tahsis etmesi de Turizme karşı gösterdiği büyük alakanın bariz bir eseridir.

Dahiliye Vekili Beyfendinin dedikleri gibi turizm teşkilâtı beynelmilel sulh ve mukareneti temin etmeği istihfaf etmektedir .

« Ben buna ilâve edeceğim ki bu sulhu temin ve idame için yalnız topları ve silâhları terketmek kâfi değildir. Turizm beynelmilel kalpler arasında sulh ve dostluğu takviye ediyor .

« Bundan on dört sene evvel birbirine muarız olan insanlar şimdi burada yanyana bulunarak samimiyetle görüşmektedirler. Sırf Turizmi himaye eden Türkiye Devletinin büyük Reisi Gazi Hazretlerine hürmetlerimizi arz için muhterem arkadaşlarımızdan bir dakika kıyam etmelerini rica ile sözlerime nihayet veririm .»

Şiddetle alkışlanan bu sözleri müteakip hazırun bir dakika ayakta durdular. Bunu müteakip hey'et, Emanet tarafından Şekerci Lebona ihzar ettirilen mükellef bir çay ziyafetini yedikten sonra Türkiye Turing kulüp azasıyla birlikte beraberlerinde Müşyü Mamburi ve tercümanlardan Şinasi Beyle Hamide Remzi ve Nejate hanımlar oldukları halde rükûplarına tahsis olunan yirmi beş otomobil ile saraydan hareket ederek Edirnekapısı haricindeki surlara, ve Eykaf Müzesine ve Süleymaniye Sultanahmet ve Ayasofya camilerine götürülerek gezdirilmiş ve müteakiben Otele avdet edilmiştir .

Akşam Tökathyan Otelinde Şehir namına tarafı emanetten keşide edilen ziyafete Dahiliye Vekili muhteremi Şükrü Kaya Beyefendi de dahil olduğu halde yüz yirmini kişi iştirak etmiş ve tarafı samii emanetpenahiden berveçhiati nutuk iradedilmiştir .

Şehremini Beyfendinin Nutukları

Hammevendiler, Beyfendiler :

Beynelmilel Turing Kulûpleri Kongresinin İstanbul'da toplanması hakkında kıymetli arkadaşımız Reşit Saffet Beyefendi tarafından geçen sene dermeyan olunan teklife derin bir meserretle iştirak etmiştim.

Davetimize lutfen icabet buyurulduğu için memnuniyetim bir kat daha artmıştır Misafirperverliği bir an'ane haline gelmiş olan halkımız o zamandanberi sizleri sabırsızlıkla beklemekte idi .

Turizmin en mühim esaslarını teşkil eden tabiatın ve tarihin eşsiz eserlerinden sonra sizlere gösterebileceğimiz başlıca şey halkımızın samimiyetidir. Hissiyatımıza daha ilk temasımızda vakif olmuştunuzdur. Şehrimizde kongrenize tahsis ettiğimiz şu bir kaç günlük müddeti de aynı hissiyat içinde geçireceğinizi ümit ederim . Beynelmilel Turizm birliğine ve onun muhterem azasına asil hizmetlerinin layık olduğu muvaffakiyeti temenni ederim.

Maddi kıymeti ne kadar büyük olursa olsun Turizmi sırf iktisadi bir mes'le şeklinde telakki etmiyorum. Beynelmilel dostluk ve tanışma münasebetleri zemininde Turizmi daha çok şumullü bir âmil olarak kabul etmekteyim. Bu knogre vesilesile, temsil şerefini taşıdığım Şehir ve halkın milletler arasındaki münasebeti teshil ve inkişaf ettirmek yolunda ve beşeriyete ifa etmekte bulunduğunuz

mühim ve geniş hizmetleri ve yüksek nezaketinizi takdir etmek için fırsat buldıkları gibi sizin de muhabbetinizi ve takdîrkârlığınızı kazanacaklarına kaniim. Hanımefendiler, Beyfendiler, sıhhatinize refahınıza ve kongrenin en parlak muvaffakiyetlerine idari âkdaş ediyorum.

Reis Mösyö Henneberg kongre âzası namına çok müteşekkirene ve çok mütehasisane bir cevap itası suretile mukabelede bulunmuştur.

Yemeği müteakip Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyfendi tarafından tertib edilen Suvareye şehrin bir çok maruf ricali ile cenebi devletler konsoloları iştirak etmiş ve bu eğlence gece saat ikiye kadar devam etmiştir.

1 Haziran pazar günü sabahlayın saat onda kongre Galatasaray Lisesi konferans salonunda müzakerata başlamış ve raptin hulâsası takdim olunan munakaşâ icra ve mukarrerat ittihaz edilmiştir.

Öğleyin âza serbest bırakmış ve saat iki buçukta refakatlerinde Müsyü Mamboriile tayin olunan tercümanlar bulunduğu halde otomobillerle Topkapı Sarayı ile Asarâtika Müzesine gidilerek ziyaret edilmiş ve Müsyü Mambori tarafından lâzımgelen malûmat verilmiştir.

Müzede gerek Müdür Halil Beyfendi ve gerek muavinleri tarafından gösterilen teshilat ve hüsnü kabul şayanı takdir bulunmuştur. Badehu saat on yedide Sarayburnu rıhtımına yanaşmış olan Seyrisefain İdaresinin Kalamış vaporile hareket edilerek Üsküdar'dan itibaren Anadolu sahili takip edilmek suretile Kartal'a kadar gidilmiş ve bütün Adalar ziyaret edildikten sonra Büyükada Yat kulübüne gidilmiştir. Vapurda Seyri sefain İdaresi tarafından tertip edilen mükemmel bir büfe mevcut idi. Büyü-

ada Yat kulübünde Emanet tarafından Cemiyeti Umumiyei Belediye âzaları namına verilen yüz kişilik resmi ziyafeti Reis Tevfik Bey idare etmiş ve ziyafeti müteakip on bir buçuğa kadar devam eden bir suvareyi mütaakip Adadan harekette köprüye avdet edilmiştir.

2 Haziran pazartesi günü saat onda Galatasaray konferans salonunda kongre müzakeratına devam edilmiş ve müzakeratı müleakip saat birde kongrenin resmi âzasına Türkiye Turing Kulüp Heyeti İdaresi tarafından Serkildoryanda bir öğle yemeği verilmiştir. Eyüp camiini ziyaret arzusunu izhar eden kongre âzası refikalarından bazıları saat onda izhar edilen hususi bir motörle Eyübe götürülmüştür. Saat on beşte gene Galatasarayında müzakerata devam edilmiş ve saat on yedide Boğaziçinde bahri bir tenezzüh için Şirketî Hayriye tarafından tahsis edilen bir vapurla Topane Seyrisefain rıhtımından hareket edilmiş ve Mesarburnuna gidilmiştir. Vapurda Emanet tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir. Mesarburnundan izhar edilen otomobillerle Bentlere kadar berren bir tenezzüh icra edilmiş ve saat yirmi buçukta Tarabya'da Tokatliyan Oteline avdetle Emanet tarafından Matbuat Cemiyeti namına verilen yüz on kişilik resmi ziyafette Matbuat Mümessillerile şehrin en maruf ricali hazır bulunmuş ve Matbuatın en kademli âzasından olan Ahmet İhsan Bey tarafından berveçhiati Nutuk iradedilmiştir :

Ahmet İhsan Beyin nutku

Muhterem Madamlar ve Müsyödar,

Türk matbuatı namına size sefa geldiniz demekle bir derin sevinç duyuyorum. Matbuat ile sizin temsil eylediğiniz Turizm arasında hakiki arkadaşlık vardır.

Çünkü gazeteler fikirleri ve ruhları yazı ile etrafa dağıtır, hudutlar aşarak başka milletlere duyurur, dostluklar ve iyi rabtalar yapar. Turizm ise insanları biri birini yakından görmeğe ve tanımağa yardım eder, birisi mektuplaşmak, diğeri görüşmek gibidir, birisi diğeri tamamlar.

Memleketimize gelerek İstanbul'u kongrenin merkez yapmış olmanızdan çok mütehasis olduk, burada Turizme alaka gösterildiğine memnuniyet getiriyorsunuz, sizi iyi kabul etmek pek tabii bir şeydi, sevimli Dahiliye Vekilimizin ağzından dahi duyduğunuz vechile yeni Türkiye asri ve medeni ihtiyaçların hepsini hararetle kabul eder, bunun aksi olmazdı, çünkü Cumhuriyetimizin Hükûmeti tarihimize ilk defa olarak milletin müneverlerine istinad eyliyor. Ben yarım asra yakın tarihimize karıştım. Eveldiler cehle, taassuba ve yahut tarihin bıraktığı yanlış an'anelere uyarlardı, bu bizi terakkiden mahrum bırakırdı. Bu gün iş başkadır ve onun için size söylemek şerefini bana veren tam kırk senelik gazetecilik hayatında çok mes'udum. Benim gazetem bile bu hafta kırkinci senesini idrak eyledi. Bu uzun senelerin yorgunluğundan sonra ben hayal eylediğimden ziyadesini gördüm. Hanımlar, Efendiler, İstanbulun tabii ve tarihi güzelliklerini gördünüz, şimdi size sefa geldiniz güle güle geldiniz derim ve gittiğiniz yerlerde bizi unutmayınız biz Türkler Turizme eskidenberi bağlıyız, sporun yekencilik, himicilik ve atıcılık gibi nevilerinde çok çalışmış bir milletiz. şimdi de fennin ortaya çıkardığı havacılığa ve otomobilitliğe çalışıyoruz.

Otolar için iyi yollarımız yoktur. Burada kusurlar gördünüz, bunu da

mazur tutunuz ve biliniz ki bütün kalbimizle hepsini düzeltmeğe çalışıyoruz.

Bu mütaka Reis Müsyü Henneberg tarafından mukabele edilmiştir. Yemeği müteakip verilen suvarede şehrin en maruf ıcal ve hanımları hazır bulunmuşlardır.

Saat on ikide iskeleden vapura rakiben avdet edilmiş ve vapurda kongre azaları limonata, dundurma gibi şeylerle izaz edilmişlerdir.

3 Maziran salı günü saat dokuz buçukta Yaluva'ya azimet için Tophane rıhtımından Kalamış vaporile Şehir bando ve cazbandını hamilen hareket edilmiş ve saat onbir buçukta Yaluva'ya muvasalat olmuştur. Hey'et Yaluva iskelesinde Kaza kaymakamı bey ile rüfekaı tarafından istikbal edilerek istihzar edilen Otobüs ve Otomobillerle saat on ikide Kaphcalara gidilmiştir.

Saat on üçte Emanet tarafından verilen öğle yemeğine başlanarak üç saat kadar neş'eli bir tarzda dansetmek suretile eğlenilmiştir. Müteakiben kaphcalar ve müessisatı sihiyesi gezilerek saat on yedi buçukta hareketle on sekizde vapore avdet edilmiştir. Yaluva'da gerek mahalli kaymakam ve gerek Seyrisseferin Müdürü Umumi Sadullah Beyfendilerin mumailayhimin haklarında gösterdikleri asarı mühmannüvazi elhak şayanı şükran görülmüştür. Saat on sekizde vapur Yaluva'dan hareket ederek Adalara gelinmiş ve Adalar etrafında bir müddet dolaşmak suretile bir tenezzühü bahri yapılmış ve bu esnada Seyrisseferin İdaresince ihzar olunan mükemmel bir souk büfede hey'et nevaleğin olmuşlardır.

4 Haziran Çarşamba günü saat onda Kongrenin son celsesi Galatasaray Konferans salonunda in'ikt etmiş, saat on ikide aza öğle yemeğini serbest olarak

yemişlerdir . Saat on dört buçukta Perapalas Otelinde birleşerek Büyük kapalı Çarşı ve Bayazıt Camii ziyaret edildikten sonra saat on yedide Darülfünun Emaneti tarafından keşide edilen çay ziyafetine iştirak edilmiştir . Saat yirmi buçukta Türkuvaz , salonunda Turing kulüp riyaseti tarafından kongre azaları şerefine bir veda ziyafeti çekilmiş ve çok samimi olan bu ziyafette Reşit Saffet Beyfendi tarafından berveçhi ati nutuk iradedildilmiştir :

Beşit Saffet Beyfendinin nutku

Efendiler, Hanımlar ;

Münakaşat arasında dostumuz Düşene vaki olan hücum ve tasiyatım istisna edilirse umumî muzakeratta hakkı kelamı mı suiistimal etmediğimi zannediyorum . Kendimi sonuna saklıyordum , fakat belki de hata ettim . Çünkü mufarkatin arifesinde olduğumuzu düşünmek beni tehyic etti .

Şarkın en kadim şehri olan güzel vatanımda sizleri tekrar görmekten mütevellit duyacağım hazı tekrardan sırfi-nazar edemem , kemali samimiyetle geçen kongre münasebetiile sizi aramızda görmekten mütehasıl inşiralumızın derecesini şüphe yoktur ki takdir buyurmuşsunuzdur . Bütün Türk milleti sizleri kalbile selamlamıştır . Her şeyde olduğu gibi bu ümniyede dahi bütün milletimin âmâl ve makasadına makes olan sevgili Gazimizin eserine iktifa eyledik , şanlı ve aziz reisimiz milli ve beynelmilel noktaî nazardan Turizmin ehemmiyetini her kesden evel takdir buyurmuştur . İtimat ettiği kabinaları vasıtasile inşa ve tesis ettirmekte olup seyrusefere az zaman zarfında müsait bulunacak olan demir yolları , deniz yolları hamamlar ve sayfiyeler ve bilcümle buna ait

teşebbüsât ve asar hep Gazimizin eseri . Aramızda geçirdiğiniz zamana ait hatırat ve tehassüsâtınız dahi hep ona aittir . Bizde bize mühim servetler bırakmış güzel tabiatın tarihinden ziyade Gazimizin vücudu ile muftahir ve mübahi bulunuyoruz .

Aziz dostlarım içtümâi hayatımıza ait gördüğünüz calibi dikkat ne kadar icaat varsa hep Gazimizin eseri himmetidir . Bu münasebetle onu takdis ve taziz etmeği bir vazife bilirim .

Efendiler, Hanımlar sizlere karşı yapılan merasim ve hüsnü kabule ait şeref bana değil , Hükûmeti Cümhuriyemize , İstanbul şehri belediyesine ve Türkiye Turing Kulüp Hey'eti İdaresi kıymetli arkadaşlarımdan Cemil Bey, Hakkı Şinasi paşa, Muhittin Bey, Cevdet Bey, Şükrü Ali Bey, Kemal Ömer Beyle Turizm beynelmilel ittihadına samimi yardımlarını bezleden yirmi zata aittir .

Böyle arkadaşlarla teşriki mesai edilirdi neye müvaffak olunmaz , bu münasebetle namütenahi olan minnetdarlığımın onlara arzını bir vecibe bilirim . Buraya kadar olan kısım hitabenin en zevkli tarafı idi , şimdi ise elemnak kısmı geliyor ki o da yarımkı ayrılık düşüncesidir . Çünkü size çok ısınmış ve alışmıştık . Bu hüznün umumidir . Yalnız Turing kulübe munhasır değildir . Devrenin sizi Türk top rağından uzaklaştırması bütün İstanbul halkı için pek yesaver olacaktır . Ancak yolu öğrenmiş ve arkadaşlarınızı tanımış olmanız İstanbulumuzu yakında bir daha ziyaretinize vesile teşkil edeceği ümidile müteselli olmaktayız .

Efendiler, Hanımlar , seyahatinizde saadet ve teşebbusatınızda muvaffakiyet temenni ederim .

Efendiler, Beyler M . Henneberg , aziz muavini Mösyü Pos ve azımkâr

kâtibi umumisi Müsyö Pol Düşen ve minnetdar olduğum bilecümle lütfkâr arkadaşlarım ile muhasin ve ciddiyetlerle Galatasaray konferans salonunda ki müzakerata revnak veren asil aileleri namına idarei aktah eylerim.

Reis Müsyü Hennenberğın nutku

Bana bidayette çok müşkül görünen fakat sonraları az güç olduğu anlaşılan bir vazife tahammül etmektedir.

Müfarekatlar bilhassa meserrtli geçen ikametlerden sonra çok hüzünlü oluyor. Fakat bu teessürü daha meserrtli bir hisle tahfif etmek mümkündür. Reisi-mizim dediği gibi İstanbulu tekrar ziyaret etmek ümidini besliyoruz. Yakında değilse bile günün birinde tekrar geleceğiz.

Burada o kadar şımartıldık ki, tabir caiz olursa prenslere yakışan bir hüsnü kabule mazhar olduk.

Beynelmîlel bu kongre için Dolma-bağçe gibi mühip bir sarayın hasrû tahsisi daha ilk günde bizi gariki minnetdarı etmiştir. Bunu takiben hesabsız resmi kabuller de bu hissimizi tazif etmiştir. Şehrînin güzelliklerine kısmen de olsa hayran kaldık. Darülfünunda bu gün kadim dostlarımdan bir kaçile görüşmek zevkine nail oldum. Hepimizin ruhunu istilâ eden bu hayranlığı burada bütün kongre azası namına beyan ederim. Bu memleketin Turizm noktai nazarından eski hali hatırlanırsa tahakkuk eden tarakkîyatın takdir edilmemesi imkânsız olur.

Reisimizin demin işaret ettiği veçhile insan bu manzarayı görüpte Gazi Hazretlerinin eserine ve turizm hakkında ibzal edilen teshilattan dolayı derin bir hürmet beslemekten kendini alamıyor. Bu münasebetle Reiscumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa şerefine idarei akdah etmenizi rica ederim.

Kâtibi Umumi müsyü

Pol Düşen'in Nutku

En lâtif mevzuu Birlik Reisi bana bıraktı, fekat buna temas etmeden evvel kendisine iltihaken daimi Büro namına Türkiye Cumhuriyeti Reisine teşekkürat ve minnettarlığımızı arzetmeği vazife bilirim. Ulu bir şahsın idare ettiği büyük bir millet büyük şeylerden başka şeyler ibda edemezdi. Türkler bunu mazide de isbat etmişlerdir. İstikbâlde dahi isbat edeceklerine şüphe yoktur. Bunlardan en şayanı takdir bulduğum icraattan biri de Türk kadınlığının hürriyetini kazanmasıdır.

Seyahatimizde bize refakat eden kadın arkadaşlarımız bu memleket güzelliklerini görebilmek muvaffakiyetini Türk hemşirelerine medyundur.

İşte sevgili arkadaşlarım bugün hür ve serbest bulunan bu hanımlar şerefine sizi idarei akdah etmeğe davet ediyorum.

Her memlekette en büyük vazife Kadınlara terettüp eder.

Memlekete çocuklar veren, büyüten ve onları vazife yolunda yetiştiren kadınlardır. Bu günün genç anaları ve yarımın çocukları şerefine badenuş olalım.

Müsyü Nisenin Almanca nutku

Meclisimizde lisanıma vakıf bir çok Hamın ve Beylerin olduğunu biliyorum ve onlara hitap ediyorum.

Beynelmîlel Turizm ittihadı bütün memlekete neşe götürmek suretile vazifesini ifa etmektedir. Beynelmîlel Turizm ittihadı bütün milletleri sinesine toplamıştır. Bu münasebetle İstanbulu tanıdığımızdan dolayı çok bahtiyarım. Görüyorsunuz ki şehrînin güzellikleri bizi meftun ve mebhut ettiği gibi hakkımızda ibzal olunan asarı mühmanmuvaziye de minndarız. Şimdi buna kat'i kanaat

etiğrdik . Memleketimize avdetimizde vatandaşlarımıza söyleyeceğimiz ilk söz samimi bir hüsnükabul, necip bir millet güzel bir memleket görmek isterseniz İstanbulu ziyaret adiniz, olacaktır.

Türkiyede Turizm meselesinde kıyas kabul etmeyecek derecede bir teşkilâtçı olduğunu gösteren Reşit saffet Beye teşekkür etmeği vacibe bilir ve Alman Turizmi namına en har tebrikâtımı takdim ederim .

İtalyan meclisi meb'usan âzasından M. Ponardinin nutku

Beynelmîlêl Turizm müesseselerinin en kıdemlileri meyânında ve dört yüz bin azaya malik bulunan İtalya Turist millî idaresile İtalyan Turing kulübü namına Türkiye Turing kulübüne hürmetlerimi beyan ederim .

Milletlerin müttekabilen tanışmalarını ve beynelmîlêl muhadenetin takviyesine hadim olacaklar kanaatile İtalyan Turing kulübü bütün Beynelmîlêl Turizm kongrelerine her vakit iştirak etmiştir .

Beynelmîlêl Turizm ittihadı sulh ve muhadenet fikirlerini doğurmuş ve inkişaf ettirmiştir . Memleketimizde bu fikirlerin çok taraftarı vardır, Türk Turing kulübünün mukadderaatına karşı sür'atle yürüyen tarihi bir şehirde bizlere karşı ibzal eylediği kıymetli mutantan ve hatırası ebediyen kalacak olan misafirperverliğin derecesini takdirinize terkederim.

Ziyafeti ve işbu nutukları müteakip verilen artistlik danslı müsamere gece saat ikiye kadar devam etmiştir .

5 Haziran Perşembe günü sabahleyin saat dokuzda hey'et otellerden otomobillerle hareket ederek saat dokuz buğukta Tevere Vapuruna binerek melekelerine avdet etmişlerdir . Vapurda Vilâyet namına Kâtibihususi Ekrem ve Emanet

namına Aptiacizi ve Turing kulüp namına Reşit saffet, Cevdet, Şükrü Ali Beyler ve refikaları tarafından rasimeği teşyi ifa ve Kongre azalarının refakatinde bulunan ailelerine buketler taktim edilmiştir . Heyetin burada ikametleri müddetince gerek Turing kulüp azasının ve gerek Emanet Seyrüsêrile Nezafeti fenniyesinin ve gerek Vilâyet Polisinin mumuileyhim haklarında gösterdikleri asarı mihman-nûvazi ve gayretü faaliyetleri cidden şayanı takdir ve şükrandır . Azanın avdetlerinden sonra çektikleri teşekkür telgrafları beveçhiatidir .

Şehremanetine çekilen teşekkür telğrafi

Bize gösterilen parlak hüsnü kabulden ve ibraz edilen ihtimam ve dikkatten dolayı kemali hararetle teşekkür ederim .

Reis

Henneberge

Türkiye Turing kulübüne çekilen teşekkür telğrafi

Yalnız bir kelime : Minnet ve vefakârlıkla teşekkür

Reis

Henneberg

Yunan Murahhasları tarımdan Turing kulübe çekilen teşekkür telğrafi

Turizm kongresi esasına Türkiyede gördüğümüz hüsnü kabulden dolayı derin minnetlerimizi iblag ederiz .

Ayandan

Karopang

Kostanten Melas

İstanbulda inikadeden Beynelmîlêl Turizm kulüpler ittiheadi kongresi âzasının faaliyet ve tenezühlerine ait Rapor bittanzim takdimi Huzuru Samii Emanetpenahileri kıldndı Efendim Hazretleri.

23 / 6 / 930

İstanbul kongresi hakkında Beynelmîl Turing kulüpler Merkezi umumisinden Dünya Turing kulüplerine gönderilen tamim sureti :

31 Mayıs'tan 6 Hazirana kadar İstanbul'da toplanmış olan Beynelmîl Turizm kongresi parlak muvaffakiyetle neticelenmiştir .

Bu kongreye 24 memleketin maruf Turizm birliklerinden müntehap mu-rahhaslar iştirak etmiştir .

Gayet dolgun bir mesai programından maada , gerek Türkiye kükûmeti gerekse Türkiye Turing kulübü tarafından fevkalade bir surette tertip olunan ziyafet ve resmi kabuller İstanbul'da ilk defa olarak aktolunan bu nevi Beynelmîl toplantının cazibesini bir kat daha arttırmıştır .

Resmîküşat celsesi Dolmabahçe sarayının muhteşem muayede salonunda yapılmış ve bu münasebetle İstanbul resmi memurlarile kibar mahafilî orada toplanmıştır .

Dahiliye Vekili hükûmeti temsilen âzaya beyanı hoşamedî edip kongreyi kûşat etmiştir . Kûşadı müteakip günlerde mesai haricindeki zamanlar Türkiyenin eski merkezi hükûmetinin azametine bürhan olan büyük abîdatın ziyaretile imrar edilmiştir . Bu meyanda Gazinin Marmara sahilinde ibda eylediği Yalova su şehri bilhassa şayanı kaydû tezkârdır . Kongre âzaları İstanbullu ziyaretleri esnasında yeni Türkiyenin müteceddit manzarasını görmek fırsatına dahi nail olmuşlardır .

Reisicumhar Hazretlerinin azimkâr idaresi altında halen terakki yolunda dev adımlarila yürüyen memlekette umumi tahavvülün ne kadar derin olduğuna şahit olmamışlardır .

Reisicumhar Hazretlerinin nüfuzu ve Türkiye Turing kulübü reisi Reşit saffet Beyin himmetiledir ki evvelce Turizmin müsadif olduğu müşkülât yekdigelerini takiben ref ve izale edildi . Ve badema Türkiye'de dahi seyahatin Fıransa ve Almanya'da olduğu gibi kemalisuhuletle icrası kabil olacaktır . Kongrede otomobillerin seyrüseferini teshil edecek müteaddit gümrük mesaili ve Türkiye Triptik usulünün ciheti tatbikini tespit ile Avrupa'ya şamil olmak üzere seyahat rehber ve haritaları neşrine karar verilmiştir .

Bodapeştede Macar Turing kulübünde toplanmış bulunan kongre azası Atina ve Korfo tarikile vukubulan avdetlerinde Yunan Turing kulübünün kendilerine ibzal eylediği ve hatırası kalacak asarı mühmannüvaziden dolayı pek mütehassis olduklarını samimiyetle yadederler . Kogre gelecek sene Prag'da toplanacaktır .

Beynelmîl Turing Kulüpler Kongresinde cereyan eden müzakereler

Beynelmîl Turizm Birliğinin 930 senesi ruznamesinde en mühim mevkîi işgal eden madde; muhtelif Turizm heyetlerinin kararlarının telif ve tatbik edilmesi meselesi idi . Bu madde Turizm İttihadi beynelmîl kongresinin 929 senesindeki içtimanda ve daimi komitaca da 930 senesinde tetkik edilmişti . bu maddenin ehemmiyeti külliyesi vardır . Zira zikredilen bu heyetlerin her biri Turizm hususâtını kendi noktai nazarlarına göre tetkik ediyorlardı . Meselâ beynelmîl Turizm birliği meclisi müzakeratı neticesinde verdiği bir karar hakkında hükûmetlere muracaat ettiği halde diğer bir heyet aynı mevzu

hakkında mübâyin bir surette karar vermek teşebbüsâtında bulunuyor ki bu bazan Turizm menfaatini ihlal ediyor. Bazı ahvalde çok nezaket kesbeden bu ayrırlıktan tevakkî etmek lazım gelir.

Kongre alakadar hey'etlerden malumat ve vesaikî muktaziyeyi tetkik etmek için keyfiyetin daimi Büroya havalesini tensip etmiştir.

Enit tarafından dermeyan edilen Turizm beynelmilel ihhsaiyatının tanzimine ait olan teklif kongrenin nazarı dikkatini celbetmiş ve bunun Brüksel beynelmilel ihhsaiyat dairesince Turizm Âli meclislerinin yardımı ile tanzimi kararlaştırılmıştır.

İstanbul ictimanda beynelmilel Turizm birliğine dahil bulunan kulüplerin pasaport ve yol haritalarının tevhit şekilleri hakkında hayli terekkilere husulüne muvaffak olmuştur. Şimdiye kadar bu usul yalnız İngiltere Çekoslavya ve Almanya'da cari idi. Londra otomobil ittihadı yollar şubesinin bu husustaki vesaiti de takdire şayandır.

Belçika ve İngiltere Murahhasları tarafından dermeyan edilip Türk ve Macarlar tarafından takviye olunan bir teklif üzerine Avrupa için büyük beynelmilel yol tarifnameleri neşrine karar verilmiştir. İsviçre Turing kulübü namına İsviçre müessesesi tarafından pek müfit malûmatı havi birer eser neşrolunmuştur. Türk Turing kulübü tarafından bir kaç lisan üzerine telif ve tabedilen kitap dahi ziyadesile takdire mazhar olmuştur.

Pasaport işi kongre ruzaimesinin dördüncü faslını teşkil ediyordu. Bu fasıl Pasaport muayenesi hakkındaki merasimin sadeleştirilmesi, gümrük yoklamasının teshili ve Demir yollar ile nakledilen Propaganda eşyasının meccanen nakli hususlarının ihtiva ediyordu.

Nakliyyeye ait ahkâm ve seyahati müctemia için bahşedilen teshilat ile muhafaza memurlarının meccani refakati hakkında yeknasak bir talimat tanzimi programın esaslı müfredatından idi.

Demir yolları idareleri, seyyahlar nakliyatını himaye ve demir yollarına yakın olmayan emakin ve mahallerin ziyaretini teshil gibi muhtelif müsaadeta ait mesai Demir yollar Beynelmilel ittihadı ruzaimesine ithal edilmiş idi. Bunlarla beraber itiraf olunmalıdır ki bu temenniyat tavsiye mahiyetinde olduğundan kabul ve ademi kabulü demir yollar idarelerinin yedi ihtiyarına terkedilmiş bir keyfiyettir. Halbuki bunun mecburi kılınması daha faide bahşolurdu. Bu gün Turizm heyetleri seyahat edecekleri memleketler demir yolları heyetlerinden istihsal olunacak teshilatı anlayabilmek için umumiyetle muhabereye mecbur bulunuyorlar, bu işe seyyahlar için masraflı ve idare için de müziç oluyordu. Bu teshilat hakkında yeknasak ve mecburi, bir tamim Turizm teşkilâtı için pek faideli olacaktır.

Bir de bundan gayri gruplara verilecek rehberlerin meccani olması keyfiyetinin temini de düşünülecektir. Demir yolları memurını seyyahlar arasında hüsnü amizişin temin ve nakliye eşyalarının idaresi gibi şeylerle mükellef olan muhafızlara (seyahat acentalarına) suhulet göstermek demir yolları idarelerinin menfaati iktizasından olduğundan bazı defa seyyah adedi matlup derecede fazla olduğu zamanlar bazı idareler rehberlere meccani seyahat bileti verirler. Ancak bu usulün yeknasak olarak tanzimi lâzımdır.

Temenni olunur ki Beynelmîlel demir yollar ittihadı yakın bir zamanda berveçhiati hususatı temin ve intacetsin .

1 — Ücretler tenzilâtının yeknasak olması .

2 — Müctemi seyahatler için asgari adedin kabul ettirilmesi .

3 — Rehberlerin meccani seyahati. Programın dördüncü faslında münderiğ mevat muzakeresi münasebetile kongre Türkiye Turing kulüp himmetile istihsal edilmiş bulunan triptik, manatıkı askeriyezi ziyaret ve seyahatini cenebiyeye gösterilecek teshilat hakkındaki mesaiden dolayı Türkiye turing kulübünü alkışlarla takdir etmiştir .

Beritanya Otomobil Cemiyeti, hava Turizmi mesailinin dahi tetkikini mevzuubahs etmişlerdir. Tayyare Ekspresine göre inkişaf ettirilecek işler bervechi atidir.

A) Tayyareler istihbaratı ile meşgul Turing kulüpler arasında muntazam mubadeleler ve her tayyareye mahsus krokili bir icmal defteri ihdası .

B) İşlek yollar için harita modeli kabul edilmesi, bu haritalar Turing kulüplerce bir ücret mukabilinde azaya tevzii .

C) Plajlar ve eğlence şehirleri civarında kolaylıkla yere inilmek için emin bir saha ihzarı ve buralarda lâzımgelen vasaiti istirahatin tamini .

D) Gümrük muamelâtı noktai nazarından mühim olan tayyare idareleri nezdinde Turing kulüpler tarafından tayin olunacak müesseseler bulundurması .

E) Deniz tayyareleri sahiplerinin müstakbel ihtiyaclarının tetkiki .

Tayyare müesseseleri hakkında malumat .

Kara tayyareleri plotlar tayyare merkezleri ve konma yerleri hakkında

tam ve mükemmel malumat sahipleri olmak lazımdır . Halihazırdaki muhtelif memleketler arasında mevcut olan istihbarat teşkilâtı ve mubadeleleri hususi bir tayyare Filotu için kafi değildir . Her Turing kulüp tarafından himmet sarfile kendi memleketlerinin tayyare daireleri hakkında malumat edinip diğer Turing kulüplere bildirmek üzere Beynelmîlel bir büro tanzim ve teşkili lazımdır . İstihbaratını tayyare merkezlerinden matbu bordro şeklinde toplamakta olan tayyare ekispresleri bu bordroları Beynelmîlel işaret mahsusa ile tanzim eyleyecek olurlarsa umum milletlerce dahi mucibi istifade olacaktır .

Otomobil şirketinin umum turizm kulüpleri istihbaratına müracaat merkezi olması telep edilmiştir . Bu suretle tayyare ekspresi istihbaratı az masrafla tabi ve umum kulüplere tevzii kabil olacak ve her kulüp hendi paralarını ayrı masraflarla tabetmekten kurtulmuş olacaktır . Bu bapta şimdiden teşebbussatta bulunduğu takdirde bir kaç sene içinde umum milletler tayyare idareleri hakkında bir eser vücade gelmiş olacaktır .

Haritalar :

Avrupanın seyahat yollarını gösteren harita ve tarifeler ihzar olunmalıdır . Almanya'da mevcut bir usule nazaran bir pilot bir miktar teminat akçesi tesviye etmek şartile herhangi bir tayyare limanı haritası elde edebilir . Ve onunla gideceği konağa iner . Mamefih tayyare ekispresinin bu şekilde malumatı yoktur . Bununla beraber bir harita icarı usulü ihdas edilmiştir ki bununla bir çok memleketleri devir hakkı kazanılmaktadır .

Mesela bir plot Avrupa payitahtlarının birinden hareket ederken bir miktar

teminat akçesi vermek ve Turing kulüplerden birine iştirak etmiş olduğuna dair kartını ibraz etmekle bir harita isticar edebilecek bir usulün tahakkukunu gördüğü zaman kendini bahtiyar addedecektir. İşbu temenni pezirarayı husul olduğu gün hava yolu harita usulü de teessüs etmiş olacaktır.

Hususi Tayyare limanları

Bir müddetdenberi tayyare ekispresi teşkilâtı idariyesi, intihap eylediği müslesna otellerin hususi tayyarecilerini teşvik için konacak münasip sahalar istihzarı teşebbüsünde bulunmaktadır.

Bu hususta Avrupa Turing kulüpleri bu misillu tayyare plotlarının muvaffakiyetini temin için onlara konacak yerler tedarikine sarfı mesai etmelidirler.

Limanların vazifeleri

Her memleketin mühim limanlarında Turing kulüp mümessillerinin gümrük işlerine ait vazaiî ifa ederken maruz kaldıkları müşkilatı refetmek için tayyareler ekspresinin teşebbüsüyle bu işin kısmen liman memurlarına tahmili için de müttefikan çalışmalıdır.

Su tayyareleri istasyonları

Su tayyarelerinin sür'atı terakkisi de istıkbal için müstelzimi dikkattir. Karada konak bulamayan tayyareler göllere, nehirlere ve bahri limanlara muracaata başlayacaklarından bu gibi mahallere ait malûmatın da toplanması lazımdır. Bunun için büyük masraflara lüzum yoktur. Bu ciheti Türkiye Turing kulübü milli tayyare komitasile müştereken tetkik edeceğini vadetmiştir.

Kongre ruznamesinin beşinci fash Beynelmîlel cevellanlara tahsis edilmiştir:

Burada otomobillerin tescili, ruhsatnameleri, motör ve şası numaralarının tetkiki, muavenet postalarının ihdası, 1926

senesi Beynelmîlel mukavelenamesinin tamimi mer'iyeti, mecburi Sigorta usulü ve bisiklet mürur karneleri, hakkındaki mesai tezekkür edilmiştir.

Alman otomobil kulübünün gümrük devairine ait işaretleri hakkındaki teklifi gümrüklere mahsus olan altıncı fasıl ruznamesinin de bittezekkür müttefikan kabul edilmiştir.

Buna nazaran kulübün tabi olduğu hükümete muracaatla gümrük dairelerinin farkedilebilmesi için levhalar taliki teklif edilecektir. Gümrük resmi ile mururiye karnesinin tevhidi teklifi Beynelmîlel Turizm Birliği tarafından rededilmiştir.

Triptiklerin meccanen mubadelesi teklifi de kabul olunmamıştır, binnetice Turizm Birliği, Türkiye Turing kulübü reisine sureti resmiyede Bulgar Turizm heyetlerinin birliğe dahil olmaları için teşebbüsatta bulunmasını, Varşuvaya kariben musammem olan seyahatinde Lehistan'da Triptikler mes'alesinin tanzim ve hallini ve Romanya Turing kulübünün vaziyetinin tetkikini ve U. R. SS. Turizm hey'etleri namzetliği hakkında daimi büroya muntazam rapor itası hususlarının teminini emir ve havale etmiştir.

Trkiye Turing kulübü ayrıca Macaristan Turizm meclisi alisi ile akdeylediği ittifakta iki memleket Turizm işlerinin terekkiyatı hakkında müştereken tetkikat ierasini kabul ve tensibetmişlerdir Bir²-tanya Otomobil Cemiyetleri tarafından Kaleden istanbula kadar müteşaip bir yol ihdası hakkında dermeyen edilen teklif Türk ve Macar kulüpleri tarafından dahi teyit ve bu yolun ileride irana kadar temdidî arzusu izhar olunmuş ve umum kongre tarafından kabul edilmiştir. Bunun tahakkuku için her Turing

kulüp tabi bulunduğu hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunarak aşağıdaki hususların mevcut bulmasına sarfı gayret edecektir.

1 — Milli yolların islahı .

2 — Tehlikeli geçitlerin tamiri .

3 — Tozlara karşı tedabir ittihazı .

4 — Gece ve gündüz polis muamelatında teshilatı mümkün ifasının temini .

5 — Yollarda konak ve oteller tesisi ve mevcutların islahı .

6 — Ziyaret edilecek memleketler asarı atıkası ve zinetleri hakkında malumat cem'i .

7 — Yol ve tehlikeli mahallere ait işaretlerin tevhidı .

8 — Yollar için hususi harita ve tarifnameler ihzarı .

Gelecek sene Prağ kongresinde tekrar mevzuu bahsedilecek bazı meselelerin itmanı hususunun Brüksel'deki daimi büroya havalesi kararlaştırılmıştır.

